

Šv. Pranciškus
- žmogus, tapęs
malda

Apie ką?

Malda

Gyvenimas su Dievu neapsiriboja jaunimo grupele ir šv. Mišiomis sekmadienį. Pirmiausia, tai yra mano asmeninis santykis su Dievu, mano draugystė su Jėzumi. Jokia draugystė negali gyvuoti be bendravimo. Be bendrystės nėra draugystės, nėra ryšio. Taip pat ir su Dievu. Malda yra nuoširdus pokalbis su Dievu - tai išmokome ruošdamiesi Pirmajai Komunijai. Mūsų gyvenime malda turi būti kiekvienos dienos pagrindas. Bendrauti su Dievu ne tik išmoktomis maldomis, kurios dažnai eina iš mano lūpų, o ne iš širdies, bet taip pat ir paprastais savo žodžiais, slaptoje. Kad netapčiau krikščioniu, kuris kalba apie Dievą, bet ne su Juo. Kuris gali diskutuoti apie Dievą kaip apie gerą idėją, bet nepažįsta Jo kaip asmens. Apie Dievą, kuris kažkur toli, o ne čia dabar mano gyvenime. Vienas gražiausių maldos pavyzdžių - šventasis brolis Pranciškus ir šventoji sesė Klara, kurie patys savo buvimu tapo malda. Mokykimės iš Mergelės Marijos kreipdamiesi į ją ištikima rožinio malda kartu, savo brolijoje ir atskirai, savo kambarėlyje.

Dievo žodis

Mt 6, 5-15

⁵ „Kai meldžiatės, nebūkite tokie, kaip veidmainiai, kurie mėgsta melstis stovėdami sinagogose ir aikštėse, kad būtų žmonių matomi. Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį. ⁶ Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje, o tavo Tėvas, regintis slaptoje, tau atlygins.

⁷ Melsdamiesi nedaugiažodžiaukite kaip pagonys; jie tariasi būsią išklausti dėl žodžių gausumo. ⁸ Nedarykite taip kaip jie. Jums dar neprašius, jūsų Tėvas žino, ko jums reikia. ⁹ Todėl melskitės taip:

'Tėve mūsų, kuris esi danguje,

teesie šventas tavo vardas,

¹⁰ teateinie tavo karalystė,

teesie tavo valia

kaip danguje, taip ir žemėje.

¹¹ Kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien

¹² ir atleisk mums mūsų kaltes,

kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams.

¹³ Ir neleisk mūsų gundyti,

bet gelbėk mus nuo pikto'.

¹⁴ Jeigu jūs atleisite žmonėms jų nusižengimus, tai ir jūsų dangiškasis Tėvas atleis jums. ¹⁵ O jeigu neatleisite žmonėms, tai nė jūsų Tėvas neatleis jūsų nusižengimų“.

Pranciškaus patirtis

Šv. Pranciškaus maldos savybės

Šv. Pranciškus žinojo, kad nuodėminga žmogaus būseną pasaulyje maldos yra ypatingai reikalinga; kad malda yra nuodėmės priešingybė, galinti besimeldžiantį iš jos išvaduoti arba nuo jos apsaugoti, todėl jis meldėsi visur ir visados. Malda buvo nuolatinis jo rūpestis, perpynęs visus jo užsiėmimus. Tomas Celanietis pastebi, kad šv. Pranciškus ne tiek meldėsi, kiek buvo virtes malda: „*Non tam orans quam oratio factus*“. Tai reiškia, kad pati Asyžiaus šventojo būtis buvo tapusi malda, kaip ji buvo tapusi ir giesme. Malda sudarė ne vieną jo egzistencijos funkciją šalia daugybės kitų, bet pati ši egzistencija buvo malda. Šv. Pranciškus meldėsi ir vienas ir su kitais, meldėsi kelyje ir namie, pasilikęs nuošalumoje ir buvdamas su žmonėmis. Net pokalbiuose, pastebėjęs, kad šie išsigema į tuščiažodžiavimą, jis pradėdavo melstis. Sunku būtų pasakyti, kokią maldą jis yra labiau vertinęs: individualinę ar bendruomeninę, nes lygiu džiaugsmu jis melsdavosi krūmuose bei olose ir su savo broliais bažnyčioje, bendrai su jais kalbėdamas brevijorių. Vieno tik šv. Pranciškus nemėgo: būti stebimas maldos metu. Pasakojama, kad Asyžiaus vyskupas, pamėginęs slapta stebėti besimeldžiantį šventąjį, buvo Dievo nubaustas kalbos atėmimu, kaip ir Zacharijas, netikėjęs angelo žodžiams (plg. Lk 1, 20).

Tikrai melstis galima, tik būnant malda. Žodinių maldų - dažniausiai kito sukurtų - kalbėjimas, jeigu jis nėra „buvimo malda“ prasiveržimas, virsta fariziejizmu, pasmerktu paties Kristaus. Du dalyku Kristus yra Kalno pamokslė nurodęs, kad malda būtų tikra: jos slaptumą ir jos trumpumą. „Kai meldžiatės, nebūkite tokie kaip veidmainiai, kurie mėgsta melstis, stovėdami sinagogose ir aikštėse, kad būtų žmonių matomi. (...) Kai tu panorėsi melstis, eik į savo kambarėlį ir užsirakinęs melskis savo Tėvui, esančiam slaptoje“ (Mt 6, 5-6).

Malda yra toks asmeninis dalykas, jog sąmoningas jos demonstravimas žmonėms iškreipia pačią jos esmę. Kas nori rodytis besimeldžias, tas iš tikro nesimeldžia. Jo malda yra ne tikrovė, bet vaidyba, todėl neverta dangiškojo Tėvo dėmesio, nes ji yra skiriama ne Jam, bet žemiškiesiems žiūrovams, kurie tokiam vaidintojui ir „užmoka“: „Iš tiesų sakau jums: jie jau atsiėmė užmokestį“ (Mt 6, 5); atsiėmė anuo dėmesiu, kurio žiūrovai yra parodę, šv. Pranciškus buvo nepaprastai jautrus šiam maldos slaptumui. Norėdamas melstis, jis pasitraukdavo į krūmus, į olas, į kalnus, į savo lūšnelę arba bent užsidengdavo rankomis ar plačia savo drabužio rankove veidą, kad nebūtų žmonių matomas. Buvdamas Alverno kalne didžiojo susitelkimo dienomis, šventasis buvo griežtai uždraudęs jį lydėjusiam broliui Leonui eiti į jo maldos vietą, nedavus prieš tai ženkle brevijoriaus žodžiais: „Viešpatie, atverk mano lūpas - *Domine, labia mea aperies*“.

Iš kitos pusės malda turi būti trumpa: „Melsdamiesi nedaugiažodžiaukite kaip pagonys: jie tariasi būsią išklausti dėl žodžių gausumo“ (Mt 6, 7). Ilgos maldos apreiškia slaptą žmogaus tikėjimą ne į Dievo Apvaizdą, kuri žino, ko jums reikia, pirmiau, negu prašome (plg. Mt 6, 8), bet į savo paties žodį. Daugiažodžiavimą maldoje Kristus priskiria pagonims todėl, kad šiųjų malda visados turi savyje magijos elementų, vadinasi, pasitikėjimo žodžio galia, tarsi žodis pats savimi, o ne Dievas, būtų maldos pasėkų priežastis. Krikščionys tokios

magijos turi iš tolo vengti, tuo pačiu vengdami ir daugybės žodžių, nes krikščionybėje ne žmogaus žodis keičia būtį, bet dieviškoji malonė. Todėl visi šv. Pranciškaus biografai pabrėžia, kad šv. Pranciškaus maldos buvo trumputės ir paprastutės. Apsinakvojęs sykį su pačiu pirmuoju savo sekėju broliu Bernardu, jis atsikėlė naktį ir manydamas, kad brolis miega, karštai meldėsi, kartodamas vieną vienintelį: „Mano Dievas ir mano viskas“. Šventojo Pranciškaus malda išsisėmė savos nevertybės išpažinimu Dievo akivaizdoje. Dievas yra viskas. Žmogus, stovįs Jo akivaizdoje, yra niekis, nes jis viską turi iš Dievo. „Kas esi, mano Viešpatie ir Dieve, ir kas aš esu, tik mažas tavo tarno kirminėlis“. Tai yra žodžiai, kuriuos brolis Leonas, nepaklausęs šventojo draudimo, nugirdo Alverno kalne. Jie išreiškia visą šv. Pranciškaus nuotaiką maldos metu. Jis nedaug sakė Viešpačiui žodžių, bet atvėrė Jam savo būtį, palygino ją su begaline Jo pilnatve ir nežinojo, kaip pavadinus žmogiškąjį niekingumą. Magijos pėdsakų šv. Pranciškaus maldoje visiškai nėra. Todėl žodžių jis nepaiso. Jis taria juos tokius, kokie jie veržiasi jam iš Dievo majestotu srūvančios jo sielos. Jo maldos centre stovi ne jis pats, ne puošnus ir rinktinis žodis, bet Dievas savo didybėje ir meilėje. O Dievo akivaizdoje žmogus gali tiktai tylėti. Daugiažodiškumas yra žmogiškoji pastanga pasilikti kalbiam ir Dievo akyse, tuo pačiu mėginant parodyti, kad ir žmogus yra šio to vertas ir kad todėl ir jis gali šį tą Viešpačiui pasakyti. Todėl niekas maldos tiek nesugadina, kiek iškalba. Retorinė malda yra stambeldytės apraiška. Šv. Pranciškui šitoks retoriškumas buvo iš esmės svetimas. Nors savo sieloje jis buvo poetas, tačiau savo maldose jis reiškėsi nuostabiai trumpai ir paprastai. Asyžiaus šventasis meldėsi ne lūpomis, bet savo būtimi. Todėl jis ne tiek maldas kalbėjo, kiek malda buvo.

Antanas Maceina „Saulės giesmė“, 394-397 p.

Šventumo pavyzdys

Šventoji Klara Asyžietė

Klara gimė 1193 m. Asyžiuje, turtingoje ir kilmingoje šeimoje. Po kelerių metų Ortulana pasakojo dukrelei Klarai, kad besimeldama girdėjo žodžius: „Nesibaimink, moteriške, nes tu laimingai pagimdysi šviesą, kuri apšvies pasaulį“. Klarai augant, motina niekada neužmiršo šių žodžių ir džiaugėsi, regėdama vis ryškesnę šviesą, skleidžiamą jos dukters. Todėl Favaronės šeimos pirmagimė (po kelerių metų gimė antroji dukra Agnietė, vėliau ir trečioji Beatričė) prie krikšto šaltinio buvo pavadinta Klaros (lot. *clarus* - aiškus, šviesus, spindintis) vardu.

Nustatyti Klaros pašaukimo akimirka neįmanoma, tai lieka vienos sielos paslaptimi; be to, siela dažniausiai atpažįsta savyje šaukiančiojo balsą ne staiga, o pamažu, diena po dienos patirdama vis stipresnę dieviškosios malonės galią. Kalbant apie Klaros elgseną Favaronės namuose Asyžiuje, reikia pasakyti, kad Dievas labai anksti apsigyveno jos sieloje tik juodviem žinomu būdu. Būdama dar visai jauna, Klara pajuto esanti Viešpaties pašaukta gyventi Jo vardan, visą

gyvenimą skiriant atgailai ir maldai. Kaip galima įvykdyti Aukščiausiojo valią, Klara suprato tik apšviesta pokalbių su Pranciškumi. Gyvenimas plaukė savo vaga, o Klara, vis stipriau jausdama savyje Viešpaties buvimą, tolo nuo kasdienybės: „Jai buvo būtina visiška tyła, kurioje galėtų aiškiau girdėti bei teisingai suprasti sieloje kylantį Dievo balsą ir džiaugtis jo saldybe“. Kai Klarai suėjo septyniolika, tėvas ėmė rūpintis vedybomis. Ji buvo kilminga, turtinga, graži ir dora mergina, tad galėjo tapti įtakingiausio miesto didiko nuotaka. Klara nepakluso tėvų įkalbinėjimams ir griežtai atsisakė tekėti.

Kaip tik tuo metu mieste vis plačiau sklido garsas apie Petro Bernardonės sūnų Pranciškų ir jo gyvenimą. Dievo pašauktas Pranciškus paliko namus ir, subūręs aplink save 12 žmonių, nusižeminęs ir neturtėlis ėjo iš kiemo į kiemą, prašydamas išmaldos ir dirbdamas įvairius darbus be jokio atlygio. Pranciškus skelbė taiką ir brolystę, kvietė žmones pasirinkti neturtą bei sekti Jėzų. Klara su pagarba ir susižavėjimu klausėsi Pranciškaus gyvenimo istorijos ir visa širdimi troško tapti jo bendražyge. Dievas suvedė juos, ir Klara iš pokalbių su Pranciškumi pažino jame tikrą dvasinį brolių. 1212 m. kovo 18 d. Klara, padrąsinta Pranciškaus, slapta išvyko iš namų į Porciunkulę, ir ten, nedidelėje Švč. Mergelės Marijos Angelų Karalienės bažnytelėje, Pranciškus ir jo broliai priėmė jos įžadus.

Vėliau Pranciškus palydėjo Klarą į benediktinių vienuolyną, o kai giminės surado ją ten ir pabandė gražinti namo, Klara buvo perkelta. Pašaukta Dievo atvyko jos sesuo Agnietė, pirmoji Klaros sekėja, kurią netrukus Pranciškus taip pat įšventino į vienuoles. Galiausiai Pranciškus perkėlė Klarą į nedidelį vienuolyną prie Šv. Damijono bažnytelės, nuostabios neturto šventovės, kurią Pranciškus buvo atstatęs vykdydamas Dievo valią. Tuoj po atvykimo į Šv. Damijono vienuolyną prie jos prisijungė kitos jaunos moterys, troškusios sekti Kristaus nusižeminimu ir neturtu. Pranciškui esant gyvam ir po jo mirties neturtėlių ponių bendruomenė vis plėtėsi, 1238 m. vienuolyne gyveno maždaug 50 seserų, būta mažiausiai 50 vienuolynų, pasklidusių po Italiją, Prancūziją, Vokietiją, Bohemiją ir Ispaniją.

Pašaliečio akimis žiūrint, neturtėlių ponių bendruomenė buvo Mažesniųjų brolių ordino dalis. Kaip ir broliai, jos gyveno atsiskyrusios nuo pasaulietiško gyvenimo, paniekinusios laikinąsias gėrybes ir pasirinkusios neturtą bei atgailą. Kita vertus, buvo esminių neturtėlių ponių ir mažesniųjų brolių gyvenimo būdo skirtumų. Broliai buvo keliaujantys vienuoliai, išsibarstę po visą pasaulį ir periodiškai susitinkantys Ordino susirinkimuose. Neturtėlės ponios gyveno sėslių bendruomeninį gyvenimą ir niekada neišvykdavo iš vienuolyno. Taigi Klara, priimdama Pranciškaus vienuoliško gyvenimo tvarką, sukūrė visiškai naują vienuoliško gyvenimo formą ir tokiu būdu padėjo naujojo Ordino pamatus. Trečiaisiais gyvenimo Šv. Damijono vienuolyne metais Klara, paklususi Pranciškaus ir Asyžiaus vyskupo valiai, priėmė abatės pareigas ir jas vykdė iki pat gyvenimo pabaigos. Abatės vardą ji siejo su dorybe, meile, šventu elgesiu ir visada stengėsi savo vadovavimą vienuolynui grįsti šiomis vertybėmis.

Klara iki pat pabaigos laikėsi radikalaus neturto ir rūpinosi, kad toks neturto laikymasis būtų patvirtintas Bažnyčios. Visus tuos kovos metus Klara sirgo ir buvo prikaustyta prie lovos. „Legendoje“ minima jos liga besitęsusi 28 metus, tačiau nenurodomas jos pobūdis. Ligos priežastis tikriausiai buvo Klaros kraštutinis

marinimasis ir griežta atgaila. Tačiau ji, nepaisydama ligos, iki paskutinės akimirkos liko tvirta bei ryžtinga ir be jokių kompromisų reikalavo, kad popiežius teisiškai apsaugotų jos pasirinktą gyvenimo būdą. Popiežiaus Inocento IV patvirtinimas buvo gautas 1253 m. rugpjūčio 9 d. Po dviejų dienų Klara mirė. Jos palaikai buvo perkelti į šv. Jurgio bažnyčią. 1255 m. Klara iškilmingai paskelbta šventąja.

Pagal „Klara Asyžietė. Laiškai, Regula ir Testamentas“

Maldos kampelis

Rožinio malda

Tai - kontempliatyvi malda, kalbama tiek bendruomenėje, tiek ir vienumoje. Šiandiename skubančiame ir paviršutiniškame pasaulyje, ši malda yra naujai atrandama krikščioniškoje aplinkoje. Rožinio maldoje tikintis žmogus leidžiasi Mergelės Marijos vedamas į Jėzaus Kristaus gilesnį pažinimą.

Istorinė raida. Ilgą laiką buvo manoma, kad šis maldos pavyzdys atėjo iš nekrikščioniškųjų Rytų. Mat musulmonai, naudodami 99 sėklų vėrinį, VI-VII a. pasisavino iš indų šivaitų paprotį kalbėti 99 Alacho vardus. Budistai, įtakojami induistų ir musulmonų, kažką panašaus pradėjo naudoti X a. Apie tai Europa sužinojo iš Marko Polo. Taip pat ir kryžiuočiai, kurie, XI-XII a. kariaudami Rytuose, atgabeno šią praktiką į Vakarų ir, airių vienuoliams padedant, pritaikė krikščioniškai maldai, t.y. *Tėve mūsų* maldos kalbėjimui.

Tačiau šiandien tokia gan logiška versija, yra paneigta. Dabar jau niekas neabejoja, kad dykumos tėvai III-IV a. po Kr., o tai yra žymiai anksčiau už kryžiuočių laikus, meldamiesi naudojo virvutes su mazgiukais, būtent tai, ką mes šiandien vadiname rožiniu. Čia tik reikia paminėti, kad pati *Sveika, Marija* malda gimsta apie XI-XII a. O tai reiškia, kad iki tol rožinio maldą dažniausiai sudarė *Tėve mūsų* arba *Jėzaus maldos* kartojimas. Iš VII a. yra išlikę senovinių vėrinų, panašių į mūsų dabartinį rožinį. Vienas iš jų - tai Prancūzijos karaliaus Pilypo I dukros Gertrūdos (mirė 659 m.) rožinis.

Dabartinio rožinio pirmtakas su 50 *Sveika, Marija*, atsiranda XII-XIII a. Pasauliečiai paprastai per dieną sukalbėdavo po 50, kartais 100 *Sveika, Marija*; vienuolynuose šis skaičius siekdavo iki 1000 kartų.

Kalbant rožinį pamažu atsiranda ir pirmosios meditacijos: po tam tikro skaičiaus *Sveika, Marija* yra apmastomas Kristaus gyvenimas. Manoma, kad pirmasis, pradėjęs kalbėti rožinį su Kristaus gyvenimo apmąstymais, yra Dominikonų ordino įkūrėjas šv. Dominykas, gyvenęs, kaip ir šv. Pranciškų iš Asyžiaus, XII a. pab. ir XIII a. pr. Tačiau daugelis Bažnyčios istorijos tyrinėtojų šiandien teigia, kad šv. Dominykas yra sumaišytas su kitu Dominyku, kartūzų vienuoliu iš Prūsijos, gyvenusiu net dviem amžiais vėliau negu šv. Dominykas.

Reikia prisiminti, kad ankstyvaisiais viduramžiais egzistavo panaši meditacijos forma - Mergelės Marijos psalmynas. Jis buvo sudarytas iš 50 įvairių Senojo Testamento psalmių. Kiekviena psalmė turėjo savo kristologines arba marijologines antifonas. Po kiekvienos antifonos buvo kalbama *Tėve mūsų* arba *Sveika, Marija*. Čia svarbu yra ir skaičius 50, simbolizuojantis pagrindinį liturginių

metų laikotarpį: 50 dienų nuo Viešpaties Jėzaus prisikėlimo iki Šventosios Dvasios atsiuntimo. Kiekviena mūsų rožinio dalis taip pat turi 50 *Sveika, Marija*.

Ir vis dėlto galima teigti, kad dabartinio rožinio susiformavimas vyko palaipsniui, per keletą amžių. Buvo pamažu pareinama nuo Mergelės Marijos psalmyno prie Mergelės Marijos rožinio, kurį XV a. tarp tikinčiųjų labiausiai išpopuliarino Dominykas iš Prūsijos.

Dominyko iš Prūsijos rožinis skiriasi nuo dabartinio rožinio tuo, kad jis turėjo 50 mąstymų: vienas apmąstymas po kiekvienos *Sveika, Marija* maldos. Pasauliečiams tai vis dėlto buvo per sunku. Todėl jau XV a. pab. atsiranda trijų dalių rožinis turintis 150 (simbolizuojantis 150 Senojo Testamento psalmių) *Sveika, Marija* ir 15 *Tėve mūsų*. Tik vietoj paskutinio slėpinio „Mergelės Marijos vainikavimo Danguje“, tada buvo „Paskutinio teismo“ slėpinys. Šis paprastesnis rožinio variantas - apmastant išganymo istoriją kas 10 *Sveika, Marija* - nuo XV a. pab. tampa priimtinausia kontempliacijos forma tarp tikinčiųjų.

Taigi, Mergelės Marijos rožinis, jo kalbėjimo būdai, Šventosios Dvasios įkvėpimu, keitėsi ir formavosi antrajame tūkstantmetyje. Tai yra daugelio šventųjų pamėgta ir Bažnyčios skatinama malda. Dėl savo paprastumo ir gelmės ši malda išlieka reikšminga ir prasidėjus trečiajam tūkstantmečiui.

Kontempliacijos problema. Kasdieniniame gyvenime suprantame, kad esmė yra ne kiekyje, o kokybėje, ne veikloje, o buvime. Tačiau dažnai tai užmirštame. Tomas Mertonas, praėjusio amžiaus trapistų vienuolis, pateikia mums gražų pavyzdį apie turistą, kuris atėjęs į didžiulį muziejų ir skyręs porą valandų paveikslų apžiūrėjimui, išeina iš ten nuvargęs ir liūdnas. Atrodo, apžiūrėjo viską, kitiems galės net pasigirti, kad ten buvo, kad matė daug paveikslų. Bet ar tikrai savo dvasioje praturtėjo? Ar tikrai kažką pamatė? Vargu. Bet jeigu jis būtų stabtelėjęs prie vieno jam labiausiai patikusio paveikslo ir kitus užmiršęs, tai jis ne tik savo išorėje būtų kažką pamatęs ir atradęs, bet ir savyje. Kaip suprantame, panašiai gali ir mums nutikti, kalbant rožinio maldą: nesiekti maldos kokybės, bet kiekio; skirti vienai rožinio daliai dvidešimt minučių, bet ne valandą ar daugiau. Taip išsipildo pranašo pasakyti žodžiai: „Ši tauta tik liežuviu tarsiartina prie manęs, vien tik lūpomis tegarbina mane, jos širdis yra nutolusi nuo manęs“ (Iz 29, 13).

Tačiau ir laikas dar nėra kokybės garantas. Tikros maldos pagrindą sudaro dėmesingumas, kuris, be abejo, gali išsiskleisti tik laike. Tai nėra lengva. Tam reikalingas kantrumas, sugebėjimas išlaukti, pasiryžimas nuo pat pirmų maldos žodžių kovoti su išsiblaškyimu. Šv. Jonas Klimakas, VII a. Sinajaus kalno eremitas, sako: „Stenkis sugrąžinti arba tiksliau vėl uždaryti mintį maldos žodžiuose. Grįžus prie maldos žodžių, tavo mintis nutrūksta ir išsisklaido. Mąstymas linkęs būti nestabilus. Bet Tasai, kuris tvarko visus daiktus, gali jam suteikti stabilumo. Jeigu tu esi ištvermingas šioje veikloje ir ją pastoviai saugai, tai Tasai, kuris tavyje nustato ribas tavo jūrai, ateis ir jai pasakys maldoje: „Iki čia ateik, bet ne toliau“ (Job 38, 11). Neįmanoma surišti dvasios, bet ten, kur randasi šios dvasios Kūrėjas, viskas Jam paklūsta. (...) Kovok pastoviai su savo mintimis ir priversk jas sugrįžti kiekvieną kartą, kai jos nuskrenda. Dievas iš pradedančiųjų nereikalauja maldos visiškai laisvos nuo išsiblaškyimų; nenusimink jei nesiseka, bet atsilauk ir pastoviai gražink mintis prie savęs“. Tam pritaria ir kitas VI a. dykumos tėvas šv. Izaokas iš Sirijos: „Meldžiantis nelauk, kad būsi išlaisvintas iš minčių išsiblaškyimo. Verčiau

žinok, kad tavo ištvėrmė maldoje, didelių pastangų dėka, numalšins išsiblaškęs ir jį atitolins nuo tavo širdies“. Kitais žodžiais tariant, jeigu net tūkstantį kartų nutolstame nuo maldos žodžių, tai tūkstantį kartų ramiai, nepykdami nei ant savęs, nei ant kitų, vėl sugrįžkime prie sąmoningo ir nuoširdaus maldos žodžių tarimo.

Mokydamas apie maldą, Jėzus savo mokinius kviečia visuomet melstis ir nepaliauti (Lk 21, 36; Lk 18, 1). Apie šią būtinybę įkurtoms bendruomenėms primena ir apaštalas Paulius (1 Tes 5, 17; Ef 6, 18). Be abejo, tai nėra prašymas likti nuolatos išorinės maldos padėtyje, bet greičiau - budėti širdyje, kurioje būtume visada pasiruošę išgirsti Viešpatį ir Jam atsakyti. Tam, kad išlaikytume šį santykį, esame kviečiami kartis nuo karto prisiminti Jo buvimą trumpomis maldomis, pavyzdžiui: „Aba, Tėve“, „Viešpatie Jėzau, pasigailėk manęs“ ir pan. Tad manau, kad netinka, dirbant fizinį ar protinį darbą, kalbėti dar ir ilgą bei susikaupimo reikalaujančią maldą, pavyzdžiui, vairuoti automobilį ir kalbėti rožinį. Mokytojo knygoje sakoma, kad „viskam yra metas, ir kiekvienam reikalui tinkamas laikas po dangumi“ (Mok 3, 1). Apie tai Jėzus primena ir Mortai: „Morta, Morta, tu rūpiniesi ir sielojiesi daugeliu dalykų, o reikia tik vieno“ (Lk 10, 41-42).

Kažkas galbūt teisingai pastebės, kad rožinio metu mes esame kviečiami apmąstyti mūsų išganymo slėpinius. Kaip tada su dėmesingumu? Tačiau reikia pabrėžti, kad šį apmąstymą mes esame kviečiami atlikti ne tiek protu, kiek širdimi. Nejmanoma dėmesingai tarti maldos žodžius ir tuo pačiu metu, pasitelkus mūsų beribę vaizduotę, apmąstyti kalbamą išganymo slėpinį. Pats žodis *slėpinys* jau mus perspėja apie beprasmį mūsų bandymą viską išsiaiškinti ir apmąstyti vien tik ribotos žmogiškosios minties galia. Tad, atrodo, visai suprantamas ir išmintingas yra popiežiaus Pauliaus VI pasiūlymas prie kiekvienos *Sveika, Marijos* pirmos dalies pabaigos pridėti trumpą nuorodą į Jėzus asmenį ir Jo gyvenimą, pavyzdžiui: „...ir pagirtas tavo sūnus Jėzus, kuris neša kryžių..., kuris Tave vainikuoja Danguje...“ ir pan. Tokiu būdu, nenaudodami vaizduotės, mes išlaikome širdies, o ne proto santykį su apmąstomu išganymo slėpiniu.

Rožinio maldos esmė nėra vien tik dėmesingai ir lėtai kartojami žodžiai. Susitelkimas savyje be tikėjimo ir meilės, neturintis santykio su Kitu, yra šaltas ir tuščias panašiai kaip *zen* meditacijoje, kur susitelkiama į kvėpavimą arba į skaičiavimą iki dešimt. Rožinio maldoje mes irgi nusigręžiame nuo visų vaizdinių ir minčių - net ir šventų, bet nenusigręžiame nuo tikėjimo, laiduojančio mums, kad tie žodžiai, kuriuos mes tariame, yra skirti ne bet kam, o Tai, kuri mus myli, mato, girdi ir gali mus užtarti, nes yra paimta su siela ir kūnu į Trijų Dieviškų Asmenų garbę.

Br. Ramūnas Mizgiris OFM

Iš žodžių į gyvenimą

Mažasis princas rytojaus dieną atėjo vėl.

- Geriau būtų buvę ateiti tą patį valandą, - tarė lapė. - Jei tu ateidinėsi, pavyzdžiui, ketvirtą valandą popiet, tai jau nuo trečios valandos aš imsiu jaustis laiminga. Kuo toliau, tuo laimingesnė aš jausiuos. Ketvirtą valandą jau pradėsiu jaudintis ir nerimauti: sužinosiu, kiek atsieina laimė! Jei tu ateidinėsi bet kada, tai

niekad nežinosiu, kada man pasipuošti širdį. Reikia laikytis apeigų...

- Kas yra apeigos?

- Tai taip pat jau seniai užmiršta sąvoka, - tarė lapė. - Tokia, kurios dėka viena diena skiriasi nuo kitų dienų, viena valanda - nuo kitų valandų. Štai, pavyzdžiui, mano medžiotojai laikosi apeigų. Ketvirtadieniais jie šoka su kaimo merginomis. Todėl ketvirtadienis man - puiki diena. Nueinu iki pat vynuogyno. Jei medžiotojai šoktų bet kada, dienos būtų panašios viena į kitą, ir aš neturėčiau atostogų.

Taigi mažasis princas prisijaukino lapę.

A. de Sent-Exupery „Mažasis princas“, 44 p.

Surask valandą, pusvalandį, ketvirtį valandos ar dešimt minučių, kurias kasdien paskirsi tik susitikimui su Dievu - maldai, Dievo žodžio skaitymui ar tylai. Užsirašyk tą laiką ant popieriaus ar įsivesk priminimą į mobilųjį telefoną. Laikykis savo žodžio ir nevēluok į pasimatymą. Prisijaukink...

Tavo geros mintys